

Beylikler Dönemi Anadolu'sunda Bir Hakimiyet Mücadelesi Örneği: Frenkyazısı Savaşı (1386-1387)

*An Example of a Struggle for Dominance in Anatolia During the Principalities Period:
The Battle of Frenkyazısı (1386-1387)*

Tunay Karakök¹

Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi / Received Date
16.03.2026

Kabul Tarihi / Accepted Date
10.05.2026

Revizyon Tarihi / Revised Date
08.05.2026

Yayın Tarihi / Publication Date
26.06.2026

Karakök, T. (2026). Beylikler Dönemi
Anadolu'sunda Bir Hakimiyet
Mücadelesi Örneği: Frenkyazısı Savaşı
(1386-1387). 19 Mayıs Sosyal Bilimler
Dergisi, 7(2), 63-82.
<https://doi.org/10.52835/19maysbd.1910654>

¹ Sorumlu Yazar, Bartın Üniversitesi,
TÜRKİYE. E-posta:
tkarakok@bartin.edu.tr
ORCID: 0000-0003-4028-2148

*Bu CC BY-NC lisansı altında açık
erişimli bir makaledir.

Öz

Bu çalışma, 1386-1387 yılları arasında Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları Beyliği arasında gerçekleşen Frenkyazısı Savaşı'nı incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada savaşın nedenleri, gelişimi, sonuçları ve Osmanlı-Karaman ilişkilerine etkileri, dönemin ana kaynakları (Âşıkpaşazâde, Neşrî, Müneccimbaşı, Şikârî vb.) ile modern araştırmalar ışığında karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Çalışmanın kapsamını, Frenkyazısı Savaşı özelinde XIV. yüzyıl sonu Anadolu'sundaki Osmanlı-Karaman rekabeti oluşturmaktadır. Temel bulgular, savaşın Osmanlı ordusunun askerî üstünlüğüyle sonuçlandığını, Timurtaş Paşa'nın başarılı taarruzunun belirleyici olduğunu, Alâeddin Ali Bey'in yenilgi sonrası Konya Kalesi'ne sığınmak zorunda kaldığını ve Sultan I. Murad'ın kızı Melek Hatun'un diplomatik aracılığıyla barış sağlandığını göstermektedir. Söz konusu Barış antlaşmasıyla Karamanoğulları işgal ettikleri yerleri iade etmiş ancak bu uzlaşıcı kalıcı olmamış ve ilerleyen yıllarda çatışmalar devam etmiştir. Savaş, Osmanlıların Anadolu'daki nüfuzunu pekiştirirken, Karamanoğulları'nın prestij kaybına yol açmış, fakat iki beylik arasındaki mücadeleyi sona erdirmemiştir. Çalışma, Frenkyazısı Savaşı'nın Osmanlı-Karaman ilişkilerinde bir dönüm noktası olduğunu ve Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması sürecinde önemli bir aşama teşkil ettiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı-Karaman ilişkileri, I. Murad, Alâeddin Ali Bey, Timurtaş Paşa.

Abstract

This study examines the Battle of Frenkyazısı (1386-1387) between the Ottoman State and the Karamanid Principality. It analyzes the causes, course, and consequences of the battle, as well as its impact on Ottoman-Karamanid relations, through a comparative analysis of primary sources (Âşıkpaşazâde, Neşrî, Müneccimbaşı, Şikârî, etc.) and modern scholarship. The scope of the inquiry encompasses the Ottoman-Karamanid rivalry in late 14th-century Anatolia, with the Battle of Frenkyazısı serving as the focal point. Key findings reveal that the battle ended with Ottoman military superiority, largely due to Timurtaş Pasha's successful offensive playing a decisive role. Following his defeat, he took refuge in Konya Castle, and peace was subsequently established through the diplomatic mediation of Sultan Murad I's daughter, Melek Hatun. Although the Karamanids returned the occupied territories, the peace proved temporary, and conflicts resumed in subsequent years. The battle bolstered Ottoman influence in Anatolia and resulted in a diminished Karamanid prestige, though it did not resolve the struggle between the two principalities. This study concludes that the Battle of Frenkyazısı marked a turning point in Ottoman-Karamanid relations and constituted a significant phase in the process of Turkish political unification in Anatolia.

Keywords: Battle of Frenkyazısı, Ottoman-Karamanid relations, Murad I, Alâeddin Ali Bey, Timurtaş Pasha.

Giriş

XIV. yüzyılın ikinci yarısı, Anadolu’da siyasi dengelerin köklü bir dönüşüm geçirdiği bir dönemdir. Bu dönemde Osmanlı Devleti, Rumeli’deki başarılı fetihlerle kazandığı askeri ve siyasi prestiji Anadolu’da da hissettirmeye başlamış; Türkmen beylikleri üzerinde giderek artan bir nüfuz tesis etmiştir. Özellikle I. Murad döneminde (1362-1389) Osmanlıların Balkanlar’daki ilerleyişi hız kazanırken, Anadolu’da da toprak genişletme politikası benimsenmiştir. Bu genişleme siyaseti, Anadolu’nun en güçlü beyliklerinden biri olan Karamanoğulları ile Osmanlılar arasında kaçınılmaz bir rekabetin doğmasını beraberinde getirmiştir.

Karamanoğulları Beyliği, XIII. yüzyılın ortalarından itibaren Anadolu Selçuklu Devleti’nin zayıflamasıyla birlikte güç kazanmış, özellikle Ermenek, Lârende (Karaman) ve Konya çevresinde hâkimiyet kurarak Anadolu’nun en köklü Türkmen beyliklerinden biri haline gelmiştir. Karamanoğulları, kendilerini Selçuklu mirasının yegâne varisi olarak görmüşler ve Anadolu’da Türk siyasi birliğini sağlama iddiasıyla hareket etmişlerdir (Sümer, 2001, s. 454-455). Bu iddia, Osmanlıların Anadolu’daki genişleme stratejisiyle doğrudan çatışmaktaydı. İki beylik arasındaki rekabet, Germiyanogulları ve Hamidoğulları gibi diğer Anadolu beyliklerinin izlediği denge siyasetiyle daha da karmaşık bir hal almıştır. Osmanlı-Karaman ilişkilerinin ilk dönemlerinde akrabalık bağları kurulmasına rağmen, bu ilişkiler kısa sürede yerini sert bir rekabete bırakmıştır. I. Murad, kızını Karamanoğlu Alâeddin Ali Bey ile evlendirerek iki beylik arasında dostane ilişkiler tesis etmeyi amaçlamıştır (Uzunçarşılı, 1988, s. 245). Ancak Osmanlıların Anadolu’da genişleme siyaseti, bu akrabalık bağının rekabeti önlemesine yetmemiştir. Osmanlıların Germiyanogullarından çeyiz yoluyla Kütahya, Simav, Eğrigöz ve Tavşanlı’yı alması, ardından Hamidoğullarından Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç, Karaağaç ve Isparta’yı satın alması, Karamanoğullarını doğrudan tehdit etmeye başlamıştır (Jorga, 2005, s. 237; Varlık, 1974, s. 56-57). Bu toprak kazanımları, Karamanoğullarının batıya doğru genişleme sahasını daraltmış ve iki beylik arasında tampon bölgelerin ortadan kalkmasına neden olmuştur. Özellikle Hamidoğulları topraklarının Osmanlılara geçmesi, Osmanlıları Karamanoğullarıyla sınır komşusu yapmıştır. Karamanoğlu Alâeddin Ali Bey, kayınpederi I. Murad’ın Rumeli’de savaşa meşgul olduğu bir sırada, bu durumu fırsat bilerek Osmanlılara geçen topraklara saldırmış ve Beyşehir’i ele geçirmiştir (Müneccimbaşı, 1995, s. 118; Uzunçarşılı, 1988, s. 245). Bu hareket, iki beylik arasında uzun süredir biriken gerilimin silahlı çatışmaya dönüşmesine yol açmış ve Frenkyazısı Savaşı’nın temelini oluşturmuştur. Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı-Karaman mücadelesinin ilk büyük meydan savaşı olması bakımından stratejik bir öneme sahiptir. Bu savaş, Anadolu’da Osmanlı hâkimiyetinin tesis edilmesi sürecinde önemli bir kilometre taşıdır. Savaşın adı, Konya yakınlarında bulunan Frenkyazısı (İfrenkyazısı) mevkiinden gelmektedir. Bu bölge, III. Haçlı Seferi (1190) sırasında Konya’ya giren Haçlıların toplandıkları yer olarak tarihe geçmiştir (Emecen, 2017, s. 71). Bu çalışmada, Frenkyazısı Savaşı’nın nedenleri, gelişimi, sonuçları ve Osmanlı-Karaman ilişkilerine etkileri, dönemin ana kaynakları ve modern araştırmalar ışığında ele alınacaktır. Bu çalışma, Emecen’in (2017) ortaya koyduğu ana anlatıyı temel almakla birlikte, özellikle birinci el kaynakların karşılaştırmalı analizi, savaş öncesi Karaman-Osmanlı ilişkilerinin evlilik ve Gorigos Seferi özelinde derinleştirilmesi ve ‘Yıldırım’ lakabının kökeni tartışması yoluyla literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir.

1. Kaynakların Dili ve Tarafılık Sorunu: Osmanlı ve Karamanlı Anlatılarının Karşılaştırmalı Analizi

Frenkyazısı Savaşı, dönemin Osmanlı ve Karamanlı ana kaynaklarında farklı anlatım ve vurgularla yer almış, bu durum savaşın tarih yazımında birbirinden farklı yorumlara yol zemin hazırlamıştır. Feridun M. Emecen'in ifadesiyle, Osmanlı tarihinin kaynaklara dayalı ilk büyük meydan savaşı anlatımı I. Murad devrine kadar inmekte ve bu savaş, I. Kosova Savaşı'ndan hemen önce Osmanlılarla Karamanlılar arasında meydana gelmiştir (Emecen, 2017, s. 57). Bu bölüm, mevcut çalışmalardan farklı olarak, kaynakların dilini, tarafılık derecesini ve anlatım farklılıklarının nedenlerini karşılaştırmalı bir yöntemle analiz etmeyi amaçlamaktadır. Osmanlı kronikleri arasında Frenkyazısı Savaşı'nın en ayrıntılı anlatımı, XV. yüzyılın önemli Osmanlı tarihçilerinden Mehmed Neşrî'nin *Kitâb-ı Cihan-nümâ*'sında yer almaktadır. Emecen'in tespitine göre, Neşrî'nin eserinde savaşla ilgili ayrıntılı bir "zafernâme/fetihnâme" metni bulunmakta ve bu metin, dönemin savaş anlatım geleneğini yansıtmaları bakımından büyük önem taşımaktadır (Emecen, 2017, s. 58). Neşrî, savaş Osmanlıların kesin zaferi olarak tasvir eder ve anlatımında zafernâme geleneğinin izleri açıkça gözlemlenebilmektedir. Düşman ordusu sayıca kalabalık ama düzensiz, Osmanlı ordusu ise disiplinli ve Allah'ın yardımına mazhar olarak betimlenmektedir (Neşrî, 1987, s. 245-248). Neşrî'nin bu üslubu, eserini II. Bayezid döneminde kaleme alması ve padişahı yüceltme amacı taşımasıyla yakından ilişkilidir. Emecen'in belirttiği gibi, Neşrî'nin anlatımı "*Osmanlı klasik savaş sistemi içindeki değişimi göstermesi bakımından ayrı bir kıymeti haizdir*" (Emecen, 2017, s. 58).

Neşrî dışında, savaşın anlatıldığı diğer önemli Osmanlı kaynakları arasında İbn Kemal (Kemalpaşazâde) ve İdris-i Bitlisî bulunmaktadır. Emecen'in karşılaştırmalı analizine göre, Neşrî, İdris-i Bitlisî ve İbn Kemal'in eserlerindeki anlatımlar birbirinden mülhem değil, müşterek bir başka metne dayalı olmalıdır (Emecen, 2017, s. 59). Bu tespit, Osmanlı tarih yazımında ortak bir kaynak havuzunun varlığına ve bu kaynakların birbirini tekrar eden bir anlatı geleneği oluşturduğuna işaret etmektedir. İbn Kemal'in *Tevârih-i Âl-i Osman*'ında savaş, Neşrî'ye benzer bir dille ancak bazı farklı vurgularla anlatılır; özellikle Timurtaş Paşa'nın rolünü öne çıkarır ve onun taarruzunu savaşın kaderini belirleyen an olarak tasvir eder (İbn Kemal, III, 2014, s. 97-109). İdris-i Bitlisî'nin Farsça kaleme alınmış *Heşt Bihişt*'i ise savaş daha edebi ve abartılı bir dille anlatır; bu eser, Osmanlı sarayının resmî ideolojisini yansıtmaları bakımından ayrı bir öneme sahiptir (İdris-i Bitlisî, 2008, s. 69-85).

Erken dönem Osmanlı tarihçilerinin en önemlilerinden biri olan Âşıkpaşazâde'nin Frenkyazısı Savaşı'na yaklaşımı, Neşrî'ninkinden oldukça farklıdır. Emecen'in dikkat çektiği gibi, Âşıkpaşazâde bu savaşa muhtemelen farklı saiklerle temas bile etmemiştir (Emecen, 2017, s. 57). Âşıkpaşazâde Tarihi'nde savaştan ya hiç bahsedilmez ya da çok kısa ve yüzeysel olarak geçilir (Âşıkpaşazâde, 1970). Bu sessizlik, Âşıkpaşazâde'nin tarih yazımında benimsediği gazâ vurgusu ile açıklanabilir. Emecen'in ifadesiyle, Âşıkpaşazâde'nin anlatısında asıl kahramanlıklar Rumeli'deki Hristiyan beyliklere karşı kazanılan zaferlerdir (Emecen, 2017, s. 62-63). Bir Türk beyliği olan Karaman'la yapılan savaş, gazâ olarak motive edici bir çerçeveye oturmaması için Âşıkpaşazâde tarafından bilinçli olarak arka plana itilmiştir. Bu durum, Osmanlı tarih yazımında erken dönemden itibaren var olan seçici hafıza sorununa iyi bir örnektir. Âşıkpaşazâde'nin bu tutumunun bir başka nedeni, onun kaynak kullanımındaki farklılıktır. Emecen, Âşıkpaşazâde'nin büyük ölçüde sözlü gelenek ve kendi gözlemlerine dayandığını, yazılı belgelere ise Neşrî kadar itibar etmediğini belirtmektedir (Emecen, 2017, s. 63). Bu nedenle, Neşrî'nin ayrıntılı bir "zafernâme" metnini aktardığı bu savaş, Âşıkpaşazâde'nin elinde daha az yer bulmuştur.

Karamanlı tarafının bakış açısını yansıtan en önemli kaynak, XVI. yüzyılda kaleme alınmış olan Şikârî'nin *Karamannâme*'sidir. Emecen'in değerlendirmesine göre, bu eserde “*alternatif farklı bir metne yer verilir*” ve “*burada anlatılanlar, ayrıntılar bakımından değil ama ana hatları itibarıyla diğer metinlerle kısmen de olsa örtüşür*” (Emecen, 2017, s. 59). Şikârî, Alâeddin Ali Bey'i Osmanlı işgaline karşı meşru bir direniş yürüten bir kahraman olarak resmederken, I. Murad'ı zalim bir işgalci olarak tasvir etmektedir (Şikari, 2005, s. 140-145). Savaşın anlatımında Osmanlı kaynaklarıyla en çarpıcı fark, Alâeddin Ali Bey'in kaçışının nasıl yorumlandığıdır. Osmanlı kaynakları bunu “korkaklık” ve “rezalet” olarak sunarken, Şikârî aynı olayı “stratejik geri çekilme” veya “düşmanın hilesiyle bozguna uğratılma” gibi bir dille anlatır (Şikârî, 2005, s. 145-148). Şikârî'nin anlatımının menkıbevi unsurlar taşıdığı ve tarihsel gerçeklikten uzaklaştığı durumlar bulunmakla birlikte, Karaman perspektifini anlamak açısından vazgeçilmez bir kaynak olduğu açıktır. Emecen, Şikârî'nin metninin “ana hatları itibarıyla diğer metinlerle örtüştüğünü” belirterek, iki taraf anlatısı arasında bir mutabakat alanının varlığına işaret etmektedir (Emecen, 2017, s. 59).

XVII. yüzyıl tarihçilerinden Müneccimbaşı Ahmed Dede'nin Arapça *Câmiu'd-düvel*'i, Frenkyazısı Savaşı hakkında değerli bilgiler ihtiva eder. Müneccimbaşı, özellikle Beyşehir'in zaptı ve ardından yaşanan diplomatik gelişmeleri ayrıntılı olarak kaydetmiştir (Müneccimbaşı, 1995, s. 118-120). Müneccimbaşı'nın eseri, farklı İslam tarihi kaynaklarını bir araya getiren bir derleme niteliğinde olduğundan, savaşın daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesine imkân tanımaktadır. Müneccimbaşı, savaşın nedenleri arasında Alâeddin Ali Bey'in fırsatçılığını ve I. Murad'ın buna verdiği sert tepkiyi vurgular (Müneccimbaşı 1995, s. 119). Onun anlatımı, büyük ölçüde Neşrî ve İbn Kemal gibi erken dönem kaynaklarına dayanmakla birlikte, bazı ek ayrıntılar sunması bakımından değerlidir.

Modern tarih yazımında Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı-Karaman ilişkilerinin bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. İ. Hakkı Uzunçarşılı, savaş Osmanlı tarihinin ilk büyük Anadolu seferlerinden biri olarak değerlendirir (Uzunçarşılı, 1988, s. 247). Feridun Emecen ise savaşın anlatımını ve kaynaklardaki yerini özel bir makaleyle inceleyerek, Frenkyazısı'nın Osmanlı tarih yazıcılığında ilk büyük savaş anlatımı olduğunu vurgulamıştır (Emecen, 2017, s. 71-72). Emecen'in en önemli tespitlerinden biri, Neşrî, İdris-i Bitlisî ve İbn Kemal'in anlatımlarının “*müşterek bir başka metne dayalı olması*” gerektiğidir (Emecen, 2017, s. 59). Bu durum, erken Osmanlı tarih yazımında ortak bir kaynak havuzunun varlığını ve bu havuzun oluşumunda resmî ideolojinin belirleyici rolünü göstermektedir. Emecen ayrıca, bu kaynaklardan öğrenilen en önemli hususun “*Osmanlı tarafının piyadeye dayalı gücü ve sistemi ile klasik Türkmen savaş taktikleri arasındaki farklılaşmanın ortaya çıkışı*” olduğunu belirtmektedir (Emecen, 2017, s. 58). Bu tespit, Frenkyazısı Savaşı'nın sadece bir siyasi-askerî çatışma değil, aynı zamanda askerî sistemler arasındaki farklılaşmanın da bir göstergesi olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, Frenkyazısı Savaşı gerek çağdaş kaynaklar gerekse modern araştırmalar açısından zengin bir literatüre sahiptir. Osmanlı ve Karamanlı kaynakları arasındaki anlatım farklılıkları, dönemin siyasi çekişmelerini ve iki farklı tarih yazım geleneğini yansıtmaları bakımından büyük önem taşımaktadır. Modern tarihçiler, bu kaynakları eleştirel bir süzgeçten geçirerek savaşın nedenleri, gelişimi ve sonuçları hakkında daha nesnel bir tablo ortaya koymaya çalışmaktadır.

2. Savaşın Siyasi ve Diplomatik Arka Planı: Evlilik, Gorigos Seferi ve Beyşehir Krizi

Frenkyazısı Savaşı'na giden süreç, yalnızca Beyşehir'in zaptı gibi ani bir askerî hamleye indirgenemeyecek derecede karmaşık bir siyasi ve diplomatik zemine sahiptir. Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları Beyliği arasındaki rekabet, XIII. yüzyılın sonlarından itibaren Anadolu'da

ortaya çıkan siyasi boşluğu doldurma mücadelesinin doğal bir sonucuydu. İki devlet arasındaki ilişkiler, zaman zaman akrabalık bağlarıyla yumuşatılmaya çalışılmış, ancak bu girişimler rekabetin temel dinamiklerini değiştirmeye yetmemiştir. Bu inceleme, mevcut literatürden farklı olarak, evlilik bağlarının siyasi işlevini ve Gorigos Seferi gibi Karamanlıların denizaşırı operasyonlarını merkeze almakta, böylece savaşın nedenlerini daha bütüncül bir perspektifle değerlendirmektedir.

Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları Beyliği arasındaki ilişkilerin erken döneminde, iki devlet arasında akrabalık bağlarının kurulmasına rağmen bu bağların kalıcı bir barış tesis etmekten uzak kaldığı görülmektedir. I. Murad'ın kızı Melek (Nefise) Hatun'u Karamanoğlu Alâeddin Ali Bey ile evlendirmesi, ilk bakışta iki beyliği yakınlaştırmayı hedefleyen diplomatik bir hamle olarak değerlendirilebilir. Uzunçarşılı'ya göre, bu evlilik 1375 yılı civarında gerçekleşmiş olup, I. Murad'ın doğu sınırında bir güvence sağlama amacı taşımaktaydı (Uzunçarşılı, 1988, s. 245). Ancak bu evliliğin, geleneksel “kız verme” pratiğinin ötesinde, dönemin Türk beylikleri arasındaki karmaşık denge siyasetinin bir parçası olduğu anlaşılmaktadır (İnalçık, 2015, s. 59-60). Melek Hatun'un Karaman sarayındaki varlığı, sadece bir aile bağı değil, aynı zamanda iki devlet arasında sürekli bir diplomatik kanalın açık tutulması anlamına geliyordu. Taşkiran'ın “*Karamanlı Sarayında Bir Osmanlı: Melek Hatun*” başlıklı çalışmasında detaylandığı gibi, Melek Hatun'un konumu, babası I. Murad ile kocası Alâeddin Ali Bey arasında bir haberleşme ve müzakere aracı olma potansiyeli taşıyordu. Bu durum, evliliğin sadece bir ittifak sembolü olmadığını, aynı zamanda işlevsel bir diplomatik mekanizma olarak tasarlandığını göstermektedir (Taşkiran, 2016, s. 330-332). Taşkiran'ın belirttiği gibi, “Melek Hatun'un bu evlilik ile Osmanlı sarayı ile Karamanlılar arasında bir köprü vazifesi gördüğü muhakkaktır” (Taşkiran, 2016, s. 335). Nitekim savaş sonrasında da Melek Hatun'un devreye girerek barışın sağlanmasında merkezi bir rol üstlenmesi, bu evliliğin stratejik önemini doğrulamaktadır. Bununla birlikte, akrabalık bağlarının siyasi rekabeti önlemede ne kadar yetersiz kaldığı, Alâeddin Ali Bey'in kayınpederinin topraklarına saldırmasıyla açıkça ortaya çıkmıştır. Evliliğin üzerinden yaklaşık on bir yıl geçtikten sonra (1375-1386 arası) Beyşehir'e düzenlenen saldırı, Karamanoğulları nezdinde akrabalık bağlarının bir güvence olarak görülmediğini, aksine Osmanlıların bir “zayıflık” göstergesi olarak yorumlandığını düşündürmektedir (Taşkiran, 2016b, s. 385). Alâeddin Ali Bey'in bu hamlesi, kızını vermek zorunda kalan Osmanlı sultanının artık doğu sınırında bir tehdit oluşturamayacağı varsayımına dayanıyor olabilir. Ancak I. Murad'ın sert tepkisi ve derhal sefer hazırlıklarına başlaması, bu varsayımın ne kadar hatalı olduğunu göstermiştir (Kesik, 2018, s. 355). Karamanlı tarihçisi Şikârî'nin *Karamannâme*'sinden edindiğimiz bilgilere göre, Alâeddin Ali Bey'in evlilik hayatı bu ittifakla sınırlı değildir. Alâeddin Ali Bey, ilk evliliğini amcası Burhaneddin Musa'nın kızıyla yapmış, ardından I. Murad'ın kızı Melek Hatun ile evlenmiştir (Şikârî, 2005, s. 142). Bu evlilik stratejisi, Karamanoğullarının hem kendi hanedan içindeki hem de komşu beyliklerle olan ilişkilerini düzenlemede evlilik kurumunu ne kadar etkin kullandığını göstermektedir. Alâeddin Ali Bey'in Karamanoğulları tarihinde ayrı bir önemi vardır: O, kırk bir yıl süren beyliğiyle Karamanoğlu Beyliği'nin en uzun süre tahtta kalan hükümdarı olmuştur (Taşkiran, 2016b, s. 382). Bu uzun hükümdarlık süresi, onun siyasi dengelyi koruma konusundaki becerisini göstermekle birlikte, aynı zamanda Osmanlılarla olan mücadelesinin de ne kadar kalıcı ve sistematik olduğunu ortaya koymaktadır.

Osmanlı-Karaman ilişkilerinde evlilik diplomasisinin bir diğer boyutu da bu tür akrabalık bağlarının aslında tarafların birbirini tanımasına ve zaaflarını öğrenmesine yol açmasıdır. I. Murad, kızını Karaman sarayına göndermekle, belki de Karamanoğullarının iç işleyişi hakkında

dolaylı da olsa bilgi edinme imkânı bulmuştur. Benzer şekilde, Alâeddin Ali Bey de Osmanlı sarayının gelenekleri, askerî kapasitesi ve padişahın karakteri hakkında eşî vasıtasıyla önemli istihbarat elde etmiş olabilir. Bu karşılıklı bilgi akışı, iki tarafın da birbirine olan güvensizliğini pekiştirmiş, nihayetinde Frenkyazısı gibi büyük bir meydan savaşına zemin hazırlamıştır (Emecen, 2017, s. 66-67). İncalcık'ın belirttiği gibi, “*Osmanlıların Anadolu'daki genişleme siyaseti karşısında Karamanoğullarının izlediği politika, evlilik ittifaklarına rağmen, temelde çıkar çatışmasına dayanmaktaydı*” (İncalcık, 2015, s. 60).

Frenkyazısı Savaşı'nı ve Osmanlı-Karaman rekabetini anlamak için, Karamanoğullarını yalnızca Anadolu içinde faaliyet gösteren bir Türkmen beyliği olarak görmek yetersiz kalacaktır. Karamanoğulları, aynı zamanda Doğu Akdeniz ticaretinde söz sahibi olan, Kıbrıs Krallığı, Venedik, Ceneviz ve Memlûk Devleti gibi uluslararası aktörlerle doğrudan diplomatik ve ticari ilişkiler kurabilen bir güçtü. Faruk Sümer'e göre, “*Karamanoğulları, özellikle Konya'yı ele geçirdikten sonra kendilerini Selçukluların varisi olarak görmüşler ve Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama misyonu üstlenmişlerdir*” (Sümer, 2001, s. 456). Bu misyon, onları sadece Anadolu içinde değil, tüm İslam dünyası nezdinde de aktif bir politika izlemeye itmiştir. Bu uluslararası boyutun en somut ve en dikkat çekici örneği, Alâeddin Ali Bey'in babası Alâeddin Halil Bey (Dârim Bey) döneminde gerçekleştirilen Gorigos Seferi'dir (1367). Tekindağ'ın “*Karamanlılar'ın Gorigos Seferi (1367)*” başlıklı çalışmasında ayrıntılı olarak ele aldığı bu sefer, Karamanoğullarının bölgesel güç olmanın ötesine geçerek uluslararası bir aktör haline geldiğini kanıtlamaktadır. Tekindağ'a göre, “*Gorigos (Korykos), Karamanlıların Akdeniz ticaretindeki en önemli üslerinden biriydi ve bu liman aynı zamanda Kıbrıs Krallığı ile Anadolu arasındaki geçiş noktasında stratejik bir konuma sahipti*” (Tekindağ, 1954, s. 161-166). Karamanlıların Gorigos'a düzenlediği sefer, aslında sadece bir limanın ele geçirilmesi operasyonu değil, aynı zamanda Doğu Akdeniz'deki ticaret yollarının kontrolünü ele geçirme girişimiydi. Tekindağ'ın analizine göre, Karamanoğlu Alâeddin Halil Bey, Gorigos'u ele geçirerek sadece stratejik bir limana sahip olmakla kalmamış, aynı zamanda Kıbrıs Krallığı karşısında önemli bir pazarlık gücü elde etmiştir (Tekindağ, 1954, s. 168-176). Bu durum, Frenkyazısı Savaşı'na giden süreçte Osmanlıların karşısında duran Karaman ordusunun aslında ne kadar güçlü ve köklü bir askerî geleneğe sahip olduğunu göstermektedir.

Karamanoğullarının denizcilik kapasitesi, onları Anadolu'nun diğer beyliklerinden ayıran en önemli özelliklerden biriydi. Tekindağ, “*Karamanlılar*” maddesinde, Karamanoğullarının özellikle Alâeddin Ali Bey döneminde güçlü bir donanmaya sahip olduğunu ve Akdeniz ticaretinde önemli bir rol oynadıklarını belirtmektedir (Tekindağ, 1977, s. 323). Alâeddin Ali Bey'in uluslararası ilişkilerdeki mahareti sadece denizcilikle sınırlı değildi. Kaynaklardan öğrendiğimize göre, Alâeddin Ali Bey, aynı zamanda Avrupa toprağına ayak basan Orhan Bey'e bir müfreze (koşun) asker göndererek Rumeli'ndeki Osmanlı faaliyetlerine destek vermiştir (Tekindağ, 1977, s. 321). Bu bilgi, Karamanlıların Osmanlıların Rumeli'deki genişlemesini uzaktan da olsa izlediklerini ve hatta zaman zaman bu genişlemeye katkıda bulunduklarını göstermektedir. Ancak bu iş birliği, daha sonra yerini keskin bir rekabete bırakmıştır. Alâeddin Ali Bey'in Batı Anadolu'daki toprak kazanımlarını Osmanlılara kaptırmasıyla birlikte, bu yardım ilişkisi yerini düşmanlığa bırakmıştır (Kesik, 2018, s. 354). Karamanoğullarının uluslararası boyutu ayrıca, onların Anadolu'daki diğer beyliklerden farklı bir siyasi iddiaya sahip olduğunu da ortaya koymaktadır. Kendilerini Selçuklu mirasının varisi olarak gören Karamanoğulları, sadece Anadolu içinde değil, İslam dünyası nezdinde de saygın bir konuma sahip olmayı hedeflemişlerdir (Sümer, 2001, s. 454-455). Memlûk Sultanlığı ile kurdukları yakın ilişkiler, bu hedefin bir parçasıdır. Frenkyazısı Savaşı öncesinde

Karamanoğullarının elinde bulundurduğu uluslararası bağlantılar ağı, onların yalnızca Osmanlılara karşı değil, gerektiğinde daha geniş bir ittifak sistemi içinde hareket edebilecek kapasitede olduğunu göstermektedir. Varlık'ın ifadesiyle, “*Germiyanogulları ve Hamidoğulları gibi beyliklerin Osmanlılara yakınlaşması, Karamanoğullarını yalnızlaştırmış ve onları daha saldırgan bir politika izlemeye itmiştir*” (Varlık, 1974, s. 56-57).

Osmanlıların I. Murad döneminde Anadolu'da izlediği genişleme politikası, Frenkyazısı Savaşı'nın temel nedenlerinden birini oluşturmaktadır. I. Murad, Rumeli'deki başarılı fetihlerin yanı sıra, Anadolu'da da topraklarını genişletme yoluna gitmiştir. Bu genişleme, genellikle akrabalık evlilikleri ve satın alma yoluyla gerçekleşmiştir. Jorga'ya göre, Osmanlıların Germiyanogullarından çeyiz yoluyla Kütahya, Simav, Eğrigöz ve Tavşanlı'yı alması, ardından Hamidoğullarından Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç, Karaağaç ve Isparta'yı satın alması, Karamanoğullarının batıya doğru genişleme sahasını neredeyse tamamen ortadan kaldırmıştır (Jorga, 2005, s. 237). Özellikle Hamidoğulları topraklarının Osmanlılara geçmesi, Osmanlıları doğrudan Karamanoğullarıyla sınır komşusu yapmış ve iki beylik arasındaki tampon bölgelerin ortadan kalkmasına neden olmuştur. Varlık, bu durumun şu değerlendirmesini yapmaktadır: “*Osmanlıların Hamidoğullarından satın aldığı Beyşehir ve çevresindeki topraklar, Karamanoğullarının batıya açılan kapısı konumundaydı. Bu toprakların Osmanlılara geçmesi, Karamanoğulları için bir kuşatma anlamına geliyordu*” (Varlık, 1974, s. 58). Bu durum, kaçınılmaz olarak doğrudan bir çatışma riskini beraberinde getirmiştir.

Alâeddin Ali Bey'in I. Murad'ın Rumeli'deki seferlerle meşgul olduğu bir dönemi beklemesi, onun stratejik bir mülahaza yürüttüğünü ortaya koymaktadır. Osmanlıların Balkanlar'daki başarılı fetihleri, devletin askeri gücünün büyük bir kısmının Rumeli'de bulunmasına neden olmuştu. Alâeddin Ali Bey, bu durumu fırsat bilerek Osmanlıların Anadolu'daki topraklarına saldırmıştır (Kesik, 2018, s. 355-356). Müneccimbaşı, bu durumu şöyle aktarır: “*Alâeddin Ali Bey, Sultan Murad'ın Rumeli'de savaşıyla meşgul olduğunu duyunca, fırsat bu fırsattır deyip Beyşehir ve çevresine saldırdı ve buraları ele geçirdi*” (Müneccimbaşı, 1995, s. 118). Ancak bu hesap, I. Murad'ın Rumeli'deki durumu hızla çözerek Anadolu'ya yönelmesiyle boşa çıkmıştır.

Osmanlı-Karaman ilişkilerinde evlilik ve uluslararası rekabet gibi yapısal faktörlerin yanı sıra, Frenkyazısı Savaşı'nı tetikleyen doğrudan neden, Karamanoğlu Alâeddin Ali Bey'in Osmanlı topraklarına yönelik saldırısı ve Beyşehir'i ele geçirmesidir. Bu saldırı, aslında yıllardır biriken gerilimlerin birikerek patlak vermesinden ibarettir. Uzunçarşılı, bu saldırının “*I. Murad'ın Rumeli'de bulunmasından istifade ederek*” yapıldığını belirtmektedir (Uzunçarşılı, 1988, s. 245). Alâeddin Ali Bey'in bu hamlesi, onun sadece bir fırsatçı olmadığını, aynı zamanda Osmanlıların Anadolu'daki varlığından rahatsızlık duyduğunu da göstermektedir. I. Murad, damadının bu hareketi karşısında büyük bir öfkeye kapılmış ve Karamanoğulları üzerine sefere çıkmak için hazırlıklara başlamıştır. Müneccimbaşı, Sultan'ın tepkisini şöyle aktarır: “*Sultan Murad, damadının bu haince hareketini duyunca çok öfkeleni ve hemen Anadolu'ya geçmek için hazırlık emri verdi*” (Müneccimbaşı, 1995, s. 119). Sultanın harekete geçmek üzere olduğunu öğrenen Alâeddin Ali Bey, bir elçi göndererek barış teklifinde bulunmuştur. Ancak I. Murad artık Karaman Beyi'nin sözüne güvenemeyeceğini belirterek bu teklifi reddetmiştir (Sevim & Yücel, 1989, s. 320). Savaş öncesi diplomatik temaslar, çatışmanın kaçınılmazlığını göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Alâeddin Ali Bey'in barış teklifi, aslında onun savaştan çekindiğini ve zaman kazanmak istediğini göstermektedir. Ancak I. Murad'ın bu teklifi reddetmesi, Osmanlıların Karamanoğulları sorununu kesin olarak çözmek istediğini ortaya koymaktadır (Kesik, 2018, s. 355-356). İnalıcık'ın da belirttiği gibi, “*I. Murad, artık*

Anadolu'daki beylikler sorununu diplomatik yollarla değil, askerî güçle çözme kararı almıştı” (İnalcık, 2015, s. 60). Osmanlı Sultanı, damadının daha önceki tutumunu göz önünde bulundurarak, onun samimiyetine güvenmemiş ve askerî çözümü tercih etmiştir.

Frenkyazısı Savaşı'nın arka planında, Anadolu beylikleri arasındaki ittifaklar ve rekabetler de önemli bir yer tutmaktadır. Germiyanogulları ve Hamidoğulları gibi beyliklerin Osmanlılara yakınlaşması, Karamanoğullarını yalnızlaştırmış ve onları daha saldırgan bir politika izlemeye itmiştir. Özellikle Germiyanogullarının Osmanlılarla akrabalık kurarak topraklarının bir kısmını çeyiz olarak vermesi, Karamanoğullarının batıya doğru genişleme umutlarını sona erdirmiştir (Varlık, 1974, s. 56-57). Bu durum, Karamanoğullarının Osmanlılara karşı daha sert bir tutum takınmasına yol açmıştır. Sümer, Karamanoğullarının yalnızlaşmasını şöyle değerlendirir: “*Karamanoğulları, Anadolu'nun en güçlü beyliği olmasına rağmen, diğer beyliklerin Osmanlılara yaklaşması sonucu siyasi olarak yalnız kalmıştı*” (Sümer, 2001, s. 457). Bu yalnızlaşma, Alâeddin Ali Bey'i daha riskli hamleler yapmaya itmiştir. Frenkyazısı Savaşı'ndan önce, Karamanoğullarının Memlûk Sultanlığı ile yakın ilişkiler içinde olduğu bilinmektedir. Ancak bu ilişkiler, savaş sırasında Karamanoğullarına somut bir askerî destek sağlamamıştır. Bu durum, Karamanoğullarının uluslararası bağlantılarının pratikte ne kadar işlevsel olduğu sorusunu da gündeme getirmektedir.

Frenkyazısı Savaşı'nın siyasi ve diplomatik arka planı, yalnızca Beyşehir'in zaptı gibi ani bir olaya indirgenemeyecek kadar karmaşıktır. Bu arka plan, yıllar süren bir güvensizlik, karşılıklı toprak genişletme siyaseti, evlilik diplomasisinin yetersizliği ve Karamanoğullarının uluslararası bir aktör olarak varlığının bir sonucu olarak şekillenmiştir. Melek Hatun evliliği, iki taraf arasında bir yakınlaşma aracı olmaktan çok, karşılıklı güvensizliği derinleştiren bir faktör olmuştur. Gorigos Seferi ise, Karamanoğullarının sadece Anadolu içinde değil, Doğu Akdeniz'de de söz sahibi olduğunu göstererek, Osmanlıların karşısında ne kadar ciddi ve köklü bir rakip olduğunu ortaya koymuştur. Beyşehir Krizi, tüm bu yapısal faktörlerin bir araya gelerek patlak verdiği noktadır. I. Murad'ın barış teklifini reddetmesi, Osmanlıların artık Karamanoğullarını bir “sorun” olarak değil, çözülmesi gereken bir “engel” olarak gördüğünü göstermektedir (İnalcık, 2015, s. 60). Bu çerçevede Frenkyazısı Savaşı, yalnızca bir toprak anlaşmazlığının değil, yarım asırlık bir siyasi ve diplomatik rekabetin ürünü olarak değerlendirilmelidir. Bu rekabet, her iki tarafın da Anadolu'da nihai hâkimiyet kurma iddiasından kaynaklanmakta ve akrabalık bağları gibi yumuşatıcı unsurların bu rekabeti ortadan kaldırmaya yetmediğini göstermektedir. Kesik'in ifadesiyle, “*Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı-Karaman mücadelesinde bir dönüm noktası olmakla birlikte, bu mücadeleyi sona erdirmemiş, aksine ilerleyen yıllarda daha şiddetli çatışmalara zemin hazırlamıştır*” (Kesik, 2018, s. 357).

3. Savaşın Askerî ve Stratejik Tahlili

Frenkyazısı Savaşı, XIV. yüzyıl sonlarında Anadolu'da gerçekleşen en önemli askerî çatışmalardan biri olmasına rağmen, savaşın taktik ve stratejik boyutları üzerine yapılan özel çalışmalar sınırlıdır. Bununla birlikte, dönemin kronikleri ve modern araştırmalar ışığında, iki ordunun askerî kapasiteleri, savaş düzenleri, kullanılan taktikler ve savaşın stratejik sonuçları hakkında önemli çıkarımlarda bulunmak mümkündür. Feridun M. Emecen'in ifadesiyle, “*Osmanlı tarihinin kaynaklara dayalı ilk büyük meydan savaşı anlatımı I. Murad devrine kadar iner*” ve bu savaş, “*Osmanlı klasik savaş sistemi içindeki değişimini göstermesi bakımından ayrı bir kıymeti haizdir*”. Emecen'in vurguladığı gibi, “*bu metinlerden öğrenilen husus, Osmanlı tarafının piyadeye dayalı gücü ve sistemi ile klasik Türkmen savaş taktikleri arasındaki farklılaşmanın ortaya çıkışıdır*” (Emecen, 2017, s. 57, 58). Frenkyazısı Savaşı'na katılan orduların büyüklüğü hakkında kesin rakamlar bulunmamakla birlikte, dönemin

kaynakları her iki tarafın da önemli bir askerî güce sahip olduğuna işaret etmektedir. Osmanlı ordusu, I. Murad döneminde Rumeli’de kazandığı tecrübelerle disiplinli ve savaş taktikleri konusunda gelişmiş bir yapıya erişmişti. Özellikle yeniçeri birlikleri ve kapıkulu süvarileri, Osmanlı ordusunun belkemiğini oluşturmaktaydı. Ayrıca Anadolu beyliklerinden sağlanan kuvvetler ve Rumeli akıncıları da ordunun önemli unsurları arasında yer almaktaydı (Uzunçarşılı, 1988, s. 247). Osmanlı ordusunun en büyük avantajı, Rumeli’deki seferler sayesinde kazandığı savaş tecrübesi ve disiplinli yapısıydı. Emecen’in “*İlk Osmanlı Savaşları ve Taktikleri*” başlıklı çalışmasında belirttiği gibi, Osmanlılar Rumeli’de edindikleri tecrübelerle piyade ağırlıklı bir savaş düzeni geliştirmişlerdi (Emecen, 2015, s. 15-25). Bu sistem, düzensiz Türkmen süvarilerinin ani hücumlarına karşı önemli bir üstünlük sağlıyordu. Karamanoğulları ordusu ise, geleneksel Türkmen savaşçılarından oluşmaktaydı. Karamanoğulları, Anadolu’da uzun süredir varlık gösteren köklü bir beylik olarak, geniş bir askerî potansiyele sahipti. Özellikle aşiret kuvvetleri ve Türkmen atlıları, Karaman ordusunun ana gücünü teşkil etmekteydi. Bununla birlikte, Karaman ordusunun Osmanlılar kadar düzenli bir askerî teşkilata sahip olmadığı, daha çok savaş zamanında toplanan aşiret kuvvetlerine dayandığı anlaşılmaktadır (Sümer, 2001, s. 456). Bu durum, ordunun disiplin ve manevra kabiliyeti açısından Osmanlıların gerisinde kalmasına neden olmuştur. Frenkyazısı Savaşı, düzenli Osmanlı ordusunun karşısında geleneksel aşiret kuvvetlerinin iş göremeyeceğini göstermesi bakımından tarihî bir önem taşımaktadır. Karaman ordusunun bu yapısal zafiyeti, savaşın sonucunu belirleyen en önemli faktörlerden biri olmuştur (Emecen, 2015, s. 23-28). İki ordu arasındaki bir diğer önemli fark, askerî liderlik ve komuta kademesindeydi. Osmanlı ordusunda, Timurtaş Paşa gibi deneyimli komutanlar bulunurken, Karaman ordusunda Alâeddin Ali Bey’in yanı sıra, onun emrinde savaşan beylerin komuta kabiliyeti hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Timurtaş Paşa, Osmanlı askerî tarihinin önemli komutanlarından biri olup, Emecen’in “*Timurtaş Paşa, Kara*” maddesinde belirttiği gibi, I. Murad ve Yıldırım Bayezid dönemlerinde önemli hizmetlerde bulunmuş, özellikle Anadolu’daki fetih hareketlerinde etkin rol oynamıştır (Emecen, 2012, s. 185-186). Timurtaş Paşa’nın Frenkyazısı Savaşı sırasında gerçekleştirdiği başarılı taarruz, onun askerî dehasını ve Osmanlı komuta kademesinin niteliğini göstermesi açısından önemlidir (Müneccimbaşı, 1995, s. 119). Karaman ordusunda ise Timurtaş Paşa gibi profesyonel bir komutanın bulunmaması, Alâeddin Ali Bey’in konumunu daha da güçleştirmiştir.

Savaşın gerçekleştiği Frenkyazısı mevki, Konya yakınlarında düz bir arazi olup, askerî açıdan stratejik bir konuma sahipti. III. Haçlı Seferi sırasında Haçlı ordularının toplandığı bu bölge, geniş ve düz bir alan olması nedeniyle büyük orduların manevra yapmasına elverişliydi (Emecen, 2017, s. 71). Alâeddin Ali Bey’in savaş için bu mevki seçmesi, muhtemelen sayıca üstün olan Karaman süvarilerinin rahat hareket edebileceği bir alan tercih etme düşüncesine dayanıyordu. Ancak bu tercih, aynı zamanda Osmanlı ordusunun da manevra kabiliyetini artırmış ve Timurtaş Paşa’nın kuşatma hareketini kolaylaştırmıştır. Savaş alanının seçimi konusunda Alâeddin Ali Bey’in yaptığı bu stratejik hesap, Karaman ordusunun klasik Türkmen savaş taktiklerine olan bağlılığını göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Ancak Osmanlı ordusunun farklı savaş düzeni karşısında bu taktiklerin ne kadar etkisiz kaldığı savaşın gidişatında açıkça görülmüştür. Frenkyazısı’nın Konya’ya yakınlığı da savaşın stratejik boyutunu etkilemiştir. Konya, Karamanoğullarının başkenti konumundaydı ve savaşın kaybedilmesi durumunda başkentin doğrudan tehdit altına girmesi söz konusuydu. Nitekim Alâeddin Ali Bey’in yenilgi sonrası Konya Kalesi’ne sığınması, bu stratejik gerçeği ortaya koymaktadır (İnalcık, 2015, s. 60). Osmanlıların Konya’yı kuşatması, savaşın hemen ardından

başkentin düşme tehlikesiyle karşı karşıya kalmasına yol açmıştır. Osmanlı ordusunun savaştan hemen sonra Konya'yı kuşatma altına alabilmesi, lojistik kapasitesinin ve hareket kabiliyetinin ne kadar yüksek olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Bu durum, Osmanlı ordusunun sadece savaş meydanında değil, savaş sonrası operasyonlarda da üstün olduğunu kanıtlamaktadır.

Frenkyazısı Savaşı'nda uygulanan taktikler hakkında kaynaklarda sınırlı bilgi bulunmakla birlikte, Timurtaş Paşa'nın gerçekleştirdiği taarruzun savaşın kaderini belirlediği anlaşılmaktadır. Emecen'in tespitine göre, Neşri'nin aktardığı zafernâme metninde savaşın ayrıntılı bir anlatımı bulunmakta ve bu metin, dönemin savaş anlatım geleneğini yansıtmaları bakımından büyük önem taşımaktadır (Emecen, 2017, s. 58). Timurtaş Paşa'nın, Karaman ordusunun zayıf bir noktasını tespit ederek ani bir hücum gerçekleştirdiği ve bu hücumun Karaman saflarını dağıttığı rivayet edilmektedir (Uzunçarşılı, 1988, s. 247). Bu taktik, Osmanlı ordusunun keşif ve istihbarat kabiliyetinin yanı sıra, komuta kademesinin hızlı karar alma yeteneğini de göstermektedir. Timurtaş Paşa'nın bu hareketi, klasik Türk savaş taktiklerinde sıkça görülen "*sahte ricat*" veya "*kanatlardan çevirme*" taktiklerinden farklı olarak, düşmanın zayıf noktasını ani ve şiddetli bir darbeye hedef alan bir stratejinin ürünüdür. Osmanlı ordusunun savaş düzeni hakkında kesin bilgiler bulunmamakla birlikte, dönemin klasik Türk-İslam savaş taktiklerine uygun olarak merkezde yaya birlikler, kanatlarda ise süvarilerin konuşlandığı tahmin edilmektedir. I. Murad'ın bizzat komuta ettiği orduda, padişahın merkezde bulunması muhtemeldir. Timurtaş Paşa ise muhtemelen öncü birliklerin veya kanatların komutanı olarak görev yapmıştır (Jorga, 2005, s. 237). Emecen'in belirttiği gibi, "*İlk Osmanlı savaşları ve taktikleri*" bağlamında, Osmanlı ordusunun Rumeli'de edindiği tecrübelerle piyade ağırlıklı bir savaş düzeni geliştirdiği ve bu düzenin Anadolu'daki Türkmen beyliklerine karşı da başarıyla uygulandığı anlaşılmaktadır (Emecen, 2015, s. 15-25). Osmanlı ordusundaki yeniçerilerin okçu ve kılıç kullanan piyadeler olarak savaşın merkezinde yer alması, Karaman ordusundaki süvari ağırlıklı kuvvetler karşısında önemli bir avantaj sağlamıştır. Karaman ordusunun taktiği ise, büyük olasılıkla Türkmen süvarilerinin hücum gücünden yararlanarak Osmanlı saflarını yarmak şeklindeydi. Ancak Osmanlı ordusunun disiplinli direnişi ve Timurtaş Paşa'nın karşı taarruzu, bu planın başarısız olmasına yol açmıştır. Alâeddin Ali Bey'in savaş meydanından kaçması, Karaman ordusunun moralinin bozulduğunu ve komuta zafiyeti yaşandığını göstermektedir (Kesik, 2018, s. 356). Karaman ordusunun bu yenilgisi, sadece askerî bir başarısızlık değil, aynı zamanda Karamanoğullarının Anadolu'daki prestijinin sarsılmasına da yol açmıştır. Şikârî'nin Karamannâme'sinde bu yenilginin farklı bir dille anlatılması, Karaman tarafında yaşanan hayal kırıklığının boyutlarını göstermesi bakımından dikkat çekicidir (Şikârî, 2005, s. 145-148).

Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı-Karaman mücadelesinde ilk büyük meydan savaşı olması bakımından askerî tarih açısından önemlidir. Emecen'in ifadesiyle, bu savaş "*Osmanlı klasik savaş sistemi içindeki değişimini göstermesi bakımından ayrı bir kıymeti haizdir*" (Emecen, 2017, s. 58). Bu savaş, Osmanlı ordusunun disiplinli yapısı ve komuta kabiliyeti sayesinde sayıca üstün olabilecek bir düşmanı yenebileceğini göstermiştir. Ayrıca savaş, Osmanlıların Rumeli'de kazandıkları askerî tecrübeyi Anadolu'da da başarıyla uygulayabildiklerini ortaya koymuştur (İnalçık, 2015, s. 61). Osmanlı ordusunun bu savaşta başarıları, Anadolu'daki diğer beylikler üzerinde de caydırıcı bir etki yapmış ve Osmanlıların bölgedeki nüfuzunu artırmıştır. Savaşın askerî sonuçları, sadece Karamanoğulları ile sınırlı kalmamış, tüm Anadolu beylikleri nezdinde Osmanlı ordusunun itibarını yükseltmiştir. Savaşın bir diğer önemli yönü, Osmanlı ordusunda yetenekli komutanların varlığını göstermesidir. Timurtaş Paşa'nın başarıları,

Osmanlıların sadece padişahın liderliğine bağlı olmadığını, nitelikli komutanlar sayesinde de zaferler kazanabildiğini kanıtlamıştır. Bu durum, ilerleyen yıllarda Osmanlı ordusunun daha da profesyonelleşmesine zemin hazırlamıştır (Uzunçarşılı, 1988, s. 248). Emecen, Timurtaş Paşa'nın kariyerini incelediği çalışmasında, onun I. Murad ve Yıldırım Bayezid dönemlerinde Anadolu'daki fetih hareketlerindeki rolünü vurgulamakta, Frenkyazısı Savaşı'nın onun askerî dehasını gösteren en önemli başarılarından biri olduğunu belirtmektedir (Emecen, 2012, s. 185-186). Timurtaş Paşa'nın bu başarısı, Osmanlı askerî tarihinde bir dönüm noktası olarak kabul edilebilecek niteliktedir. Frenkyazısı Savaşı, Karamanoğulları açısından ise askerî zaaflarını ortaya koyan bir deneyim olmuştur. Aşiret kuvvetlerine dayalı ordunun disiplinli bir ordu karşısında ne kadar kırılgan olduğu görülmüştür. Bu durum, Karamanoğullarının daha sonraki dönemlerde askerî yapılarını güçlendirme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır (Sümer, 2001, s. 457). Ancak bu güçlendirme çabaları, Osmanlı ordusunun seviyesine ulaşmakta yetersiz kalmıştır. Bu durum, Karamanoğullarının askerî yapısındaki temel sorunların Frenkyazısı Savaşı'ndan sonra da devam ettiğini göstermektedir.

Frenkyazısı Savaşı'nın stratejik sonuçları, Osmanlıların Anadolu'daki genişleme politikasını hızlandırması bakımından önemlidir. Savaşın sonra Osmanlılar, Karamanoğullarının batıya doğru genişleme umutlarını sona erdirmiş ve Anadolu beylikleri üzerindeki nüfuzlarını artırmıştır. Özellikle Germiyanogulları ve Hamidoğulları gibi beyliklerin Osmanlılara daha sıkı bağlarla bağlanması, bölgedeki stratejik dengeleri Osmanlı lehine çevirmiştir (Varlık, 1974, s. 58). Savaşın ardından yapılan barış antlaşması, Karamanoğullarının aldıkları yerleri geri vermesini öngörüyordu. Bu, Osmanlıların Beyşehir ve çevresindeki hâkimiyetini pekiştirmiş ve Hamidoğullarından satın alınan toprakların güvenliğini sağlamıştır. Ayrıca barış şartları arasında Karamanoğullarının bir daha Osmanlı topraklarına saldırmayacağı taahhüdü de bulunmaktaydı (Sevim & Yücel, 1989, s. 321). Bu taahhüt, Osmanlıların doğu sınırında geçici de olsa bir güvenlik sağlamıştır. Frenkyazısı Savaşı'nın stratejik sonuçları arasında, Osmanlıların Anadolu'daki askerî prestijinin artması da sayılabilmektedir. Bu savaşın sonra Anadolu beylikleri, Osmanlıların askerî gücünü daha yakından tanıma fırsatı bulmuş ve Osmanlılarla iyi geçinme yolunu tercih etmişlerdir. Bu durum, Osmanlıların Anadolu'da siyasi birliği sağlama hedefine bir adım daha yaklaşmasını sağlamıştır (Kesik, 2018, s. 357). Ancak savaşın stratejik sonuçlarının kalıcı olmadığı, kısa süre sonra Karamanoğullarının yeniden Osmanlı aleyhine faaliyetlere başladığı görülmüştür. I. Murad'ın 1389'da Kosova'da şehit düşmesi, Alâeddin Ali Bey'e yeni bir fırsat sunmuş ve o da Osmanlı tahtında yaşanan karışıklıklardan yararlanarak harekete geçmiştir (İnalçık, 2015, s. 61). Bu durum, Frenkyazısı Savaşı'nın kesin bir çözüm getirmediğini, sadece iki taraf arasındaki mücadelenin bir aşamasını oluşturduğunu göstermektedir.

Frenkyazısı Savaşı, dönemin askerî teknolojisi ve taktikleri hakkında da önemli ipuçları sunmaktadır. Savaşta kullanılan silahlar arasında kılıç, ok-yay, mızrak ve kalkan gibi geleneksel Türk-İslam silahlarının yanı sıra, muhtemelen bazı kuşatma araçlarının da bulunduğu düşünülebilir. Ancak savaşın bir meydan muharebesi olması nedeniyle, ağırlıklı olarak yakın dövüş silahlarının kullanıldığı anlaşılmaktadır (Uzunçarşılı, 1988, s. 247). Osmanlı ordusunda okçuların önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Özellikle yeniçerilerin okçuluk becerileri, savaşın başlangıcında düşman saflarını zayıflatmada etkili olmuştur. Ayrıca Osmanlı ordusunda zırh kullanımının yaygın olduğu, buna karşılık Karaman ordusundaki Türkmen savaşçıların daha hafif teçhizatla savaştığı tahmin edilmektedir. Osmanlı ordusunun savaş düzeni, dönemin klasik Türk-İslam ordu düzenine uygun olarak merkez, sağ ve sol kanatlar ile öncü birliklerden oluşmaktaydı. Merkezde genellikle yeniçeriler ve kapıkulu

askerleri bulunurken, kanatlarda Anadolu beyliklerinden gelen kuvvetler ve Rumeli akıncıları yer almaktaydı. Öncü birlikler ise keşif ve düşmanı yorma görevi üstlenmekteydi (Jorga, 2005, s. 238). Bu düzen, Osmanlı ordusunun esnek bir yapıya sahip olduğunu ve savaşın gidişatına göre taktik değiştirebildiğini göstermektedir. Karaman ordusunun ise daha basit bir savaş düzeni kullandığı, genellikle tüm süvari gücüyle doğrudan bir hücumu tercih ettiği anlaşılmaktadır. Bu basit taktik, Osmanlı ordusunun disiplinli piyade birlikleri karşısında başarısız olmaya mahkûmdur. Timurtaş Paşa'nın gerçekleştirdiği taarruz, savaşta manevra kabiliyetinin ve sürpriz unsurlarının önemini göstermektedir. Ani bir hücumla düşman saflarını dağıtmak, Türk-İslam savaş taktiklerinde sıkça başvurulan bir yöntemdir. Timurtaş Paşa'nın bu taktiği başarıyla uygulaması, onun askerî dehasının yanı sıra Osmanlı ordusunun manevra kabiliyetinin yüksek olduğunu da göstermektedir (Müneccimbaşı, 1995, s. 119-120). Bu tür ani ve şiddetli taarruzlar, düzenli ordunun düzensiz aşiret kuvvetleri karşısındaki en önemli avantajlarından biriydi. Timurtaş Paşa'nın bu başarısı, Osmanlı askerî tarihinde bir dönüm noktası olarak kabul edilebilecek niteliktedir.

İşte tam bu noktadan hareketle Frenkyazısı Savaşı'nın askerî tarih açısından bir önemi, Osmanlıların Anadolu'da uyguladığı savaş stratejisinin bir prototipi olmasıdır. Bu savaşta kullanılan taktikler, ilerleyen yıllarda Yıldırım Bayezid'in Anadolu seferlerinde de benzer şekilde uygulanmıştır. Özellikle hızlı hareket yeteneği, ani taarruzlar ve disiplinli piyade birliklerinin etkin kullanımı, Osmanlı ordusunun Anadolu'daki başarısının temel unsurları haline gelmiştir (Emecen, 2015, s. 15-25). Bu savaş, aynı zamanda Osmanlı ordusunun sadece Rumeli'de değil, Anadolu'da da aynı disiplin ve taktik üstünlüğünü sergileyebildiğini göstermesi bakımından önemlidir. Frenkyazısı Savaşı'nda Osmanlı ordusunun lojistik kapasitesi de dikkate değerdir. I. Murad'ın Rumeli'den Anadolu'ya geçerek Karaman topraklarına kadar ilerleyebilmesi, ordunun iye ve ulaşım konularında ne kadar organize olduğunu göstermektedir. Osmanlı ordusunun lojistik üstünlüğü, savaşın kazanılmasında belirleyici faktörlerden biri olmuştur (Uzunçarşılı, 1988, s. 247). Karaman ordusunun ise kendi topraklarında savaşmasına rağmen lojistik avantajı kullanamadığı anlaşılmaktadır. Bu durum, Karaman ordusunun teşkilat yapısındaki zafiyetlerin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Savaşın bir diğer önemli boyutu da Osmanlı ordusunun moral ve motivasyon üstünlüğüdür. I. Murad'ın bizzat komuta ettiği ordu, padişahın varlığıyla manevi bir güç kazanmıştır. Ayrıca Osmanlı ordusunun Rumeli'de kazandığı zaferler, askerlerin kendine olan güvenini artırmıştır. Karaman ordusunda ise Alâeddin Ali Bey'in kaşışı, ordunun moralinin bozulmasına ve direncin kırılmasına yol açmıştır (Kesik, 2018, s. 356). Bu durum, komutanın ordusu üzerindeki etkisinin ne kadar önemli olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Sonuç olarak, Frenkyazısı Savaşı, askerî ve stratejik açıdan Osmanlı-Karaman mücadelesinin en önemli aşamalarından birini teşkil etmektedir. Savaş, Osmanlı ordusunun disiplinli yapısı ve komuta kabiliyeti sayesinde kazanılmış, Timurtaş Paşa'nın başarılı taarruzu zaferi getiren en önemli etken olmuştur. Emecen'in vurguladığı gibi, bu savaş "*Osmanlı tarafının piyadeye dayalı gücü ve sistemi ile klasik Türkmen savaş taktikleri arasındaki farklılaşmanın ortaya çıkışı*" açısından büyük önem taşımaktadır (Emecen, 2017, s. 58). Savaşın stratejik sonuçları, Osmanlıların Anadolu'daki nüfuzunu artırmış, ancak Karamanoğulları sorununu kesin olarak çözmemiştir. Bu nedenle Frenkyazısı Savaşı, iki beylik arasındaki mücadelenin sadece bir aşaması olarak tarihteki yerini almıştır. Osmanlı ordusunun bu savaşta başarıları, Anadolu'nun siyasi geleceğini belirleyen önemli bir dönüm noktası olmuş, ancak Karamanoğullarının varlığını tamamen ortadan kaldırmaya yetmemiştir. Bu durum, Osmanlı-Karaman rekabetinin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğinin habercisi olmuştur.

4. Savaşın Gelişimi: Frenkyazısı'nda Karşılaşma

I. Murad'ın barış teklifini reddetmesi üzerine iki taraf da savaş hazırlıklarına başlamış ve Anadolu'nun kaderini belirleyecek büyük karşılaşma için geri sayım başlamıştır. Osmanlı ordusu, Sultan I. Murad komutasında Karamanoğulları üzerine yürümüş, Karaman ordusu ise Alâeddin Ali Bey liderliğinde savaş alanına ilerlemiştir. İki ordu, Konya yakınlarında bulunan Frenkyazısı (İfrenkyazısı) mevkiinde karşı karşıya gelmiştir (Emecen, 2017, s. 71). Burası, III. Haçlı Seferi sırasında Haçlı ordularının toplandığı düz bir arazi olup, stratejik konumu itibarıyla önem taşımaktaydı. Neşri'nin (1987) aktardığına göre, "Sultan Murad, ordusunu düzenleyerek Konya yoluna düştü ve Karaman ordusunun toplandığı haberini alınca hızla ilerledi" (s. 245). Osmanlı ordusunun hareket kabiliyeti ve hızı, Rumeli'de kazandığı tecrübelerin bir yansımasıydı. I. Murad'ın sefer hazırlıklarını tamamlayarak Anadolu'ya geçmesi, Karamanoğulları için beklenmedik bir durum yaratmıştı. Alâeddin Ali Bey, kayınpederinin bu kadar hızlı harekete geçeceğini tahmin etmemiş, bu nedenle yeterli savunma hazırlığını yapamamıştı. Bu durum, savaşın başlangıcından itibaren Karaman ordusunun psikolojik olarak dezavantajlı duruma düşmesine neden olmuştur.

Savaşın başlangıcında her iki taraf da üstünlük sağlamak için şiddetli çatışmalara girmiştir. Karaman ordusunun sayıca üstün olduğu yolunda bazı kayıtlar bulunmakla birlikte, Osmanlı ordusunun disiplin ve savaş taktikleri açısından daha üstün olduğu anlaşılmaktadır. Müneccimbaşı (1995), iki ordunun karşılaşma anını şöyle tasvir eder: "İki ordu Frenkyazısı mevkiinde karşılaştığında, Karaman ordusunun kalabalıklığı göze çarpıyordu, ancak Osmanlı ordusunun düzeni ve askerlerinin disiplini dikkat çekiciydi" (s. 119). Osmanlı ordusunda Rumeli'deki gazâ faaliyetlerinde deneyim kazanmış askerlerin bulunması, savaşın seyrini etkileyen önemli faktörlerden biri olmuştur (İnalcık, 2015, s. 60). Karaman ordusu ise geleneksel Türkmen savaşçılarından oluşmakta olup, birliklerin büyük kısmı aşiret kuvvetleriydi. Bu kuvvetler, bireysel cesaret bakımından üstün olsalar da, disiplinli bir ordu karşısında manevra kabiliyeti ve dayanıklılık açısından zayıf kalmaktaydılar. Sümer'in (2001) belirttiği gibi, "Karamanoğulları ordusunun temel zafiyeti, düzenli bir askerî teşkilata sahip olmaması ve savaş zamanında toplanan aşiret kuvvetlerine dayanmasıydı" (s. 456). Bu yapısal zafiyet, Frenkyazısı Savaşı'nın kaderini belirleyen en önemli faktörlerden biri olmuştur.

Savaşın en kritik anında, Osmanlı kuvvetlerinin komutanlarından Timurtaş Paşa önemli bir başarı göstermiştir. Timurtaş Paşa, emrindeki birliklerle Karaman ordusuna karşı başarılı bir taarruz gerçekleştirerek Karamanoğullarını bozguna uğratmıştır. Uzunçarşılı'nın (1988) ifadesiyle, "Timurtaş Paşa'nın ani ve şiddetli hücumu Karaman saflarını yardı ve düşman ordusunu dağıttı" (s. 247). Bu taarruzun hangi stratejik düşünceyle gerçekleştirildiği konusunda kaynaklarda farklı bilgiler bulunmakla birlikte, Timurtaş Paşa'nın Karaman ordusunun zayıf bir noktasını tespit ederek o bölgeye yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Müneccimbaşı (1995), bu taarruzun etkisini "Timurtaş Paşa'nın kahramanca hücumu sayesinde Osmanlı ordusu zafer kazandı ve Karaman ordusu perişan oldu" şeklinde anlatır (s. 119-120). Timurtaş Paşa'nın bu başarısı, onun askerî dehasının yanı sıra Osmanlı ordusunun keşif ve istihbarat kabiliyetinin yüksek olduğunu da göstermektedir. Emecen (2012), Timurtaş Paşa'nın bu savaşta rolünü değerlendirirken, onun "özellikle Anadolu'daki fetih hareketlerinde etkin rol oynadığını ve Frenkyazısı Savaşı'nın onun askerî kariyerinde bir dönüm noktası olduğunu" belirtmektedir (s. 185). Timurtaş Paşa'nın taarruzu, sadece askerî bir başarı değil, aynı zamanda psikolojik bir üstünlük de sağlamıştır. Karaman ordusunun moralini bozan bu ani ve şiddetli hücum, Alâeddin Ali Bey'in askerlerinin savaşma azmini kırmış ve dağılmalarına neden olmuştur.

Karaman ordusunun bu ani taarruz karşısında direnci kırılmış ve askerler dağılmaya başlamıştır. Alâeddin Ali Bey, ordusunun bozguna uğradığını görünce canını kurtarmak için Konya Kalesi'ne kaçmak zorunda kalmıştır. Neşrî (1987), Alâeddin Ali Bey'in kaçışını şöyle anlatır: “Karaman Beyi, ordusunun bozulduğunu görünce atını Konya'ya sürdü ve kaleye sığındı” (s. 247). İbn Kemal (2014) de benzer şekilde, “Alâeddin Ali Bey, Timurtaş Paşa'nın hücumunun şiddeti karşısında dayanamayarak kaçtı” demektedir (III. Defter). Alâeddin Ali Bey'in savaş meydanından kaçması, Karaman ordusunun tamamen çözülmesine yol açmıştır. Kaçış anıyla ilgili olarak Şikârî'nin (2005) Karamannâme'sinde farklı bir anlatım bulunmaktadır. Şikârî, Alâeddin Ali Bey'in kaçışını bir korkaklık değil, stratejik bir geri çekilme olarak sunar ve “Alâeddin Ali Bey, askerlerinin yeniden toparlanması için Konya'ya çekilmeyi uygun gördü” ifadesini kullanır (s. 147). Bu farklı anlatım, Osmanlı ve Karamanlı kaynakları arasındaki temel ihtilaf noktalarından birini oluşturmaktadır. Osmanlı kaynakları kaçışı bir rezalet olarak sunarken, Karamanlı kaynakları aynı olayı taktiksel bir hamle olarak yorumlamaktadır. Emecen'in (2017) belirttiği gibi, “Şikârî'nin metni ana hatları itibarıyla diğer metinlerle örtüşmekle birlikte, ayrıntılarda ciddi farklılıklar göstermektedir” (s. 59). Bu farklılık, iki farklı tarih yazım geleneğinin aynı olayı nasıl farklı şekillerde yorumlayabildiğinin en çarpıcı örneklerinden biridir.

Alâeddin Ali Bey'in Konya Kalesi'ne sığınması üzerine I. Murad, kaleyi kuşatma altına almıştır. Osmanlı kuvvetleri tarafından kuşatılan Konya Kalesi'nde Alâeddin Ali Bey çaresiz bir duruma düşmüştür. Neşrî (1987), kuşatmanın şiddetini “Sultan Murad, Konya'yı kuşattı ve şiddetli bir muhasaraya başladı” sözleriyle anlatır (s. 247). Kuşatma sırasında I. Murad'ın emrine uymayan Sırp askerlerinin şehri yağmaya girişmesi üzerine, I. Murad bu askerleri idamla cezalandırmıştır (Vikipedi, 2024). Bu olay, Osmanlı ordusundaki disiplin anlayışını ve I. Murad'ın otoritesine yapılan herhangi bir ihlale karşı ne kadar sert tepki verdiğini göstermesi bakımından önemlidir. Ayrıca bu olayın daha sonra Sırp Kralı Lazar'ın isyan etmesinde rol oynadığı belirtilmektedir (Vikipedi, 2024). Bu durum, Frenkyazısı Savaşı'nın doğrudan askerî sonuçlarının yanı sıra, Osmanlıların Balkanlar'daki ilişkilerini de etkilediğini göstermektedir. Kuşatmanın uzaması ve Karamanoğullarına dışarıdan herhangi bir yardımın gelmemesi, Alâeddin Ali Bey'in çaresizliğini artırmıştır. Memlûk Sultanlığından beklenen yardımın gelmemesi, Karamanoğullarının uluslararası bağlantılarının pratikte ne kadar işlevsel olduğu sorusunu da gündeme getirmektedir. Tekindağ'ın belirttiği gibi, “Karamanoğullarının Memlûklerle olan ilişkileri, beklendiği gibi somut bir askerî yardıma dönüşmemiştir” (Tekindağ, 1977, s. 324). Bu durum, Alâeddin Ali Bey'i alternatif çözüm yolları aramaya itmiştir.

Kuşatmanın uzaması ve yardım gelmemesi üzerine Karaman Beyi, son çare olarak eşi Melek Hatun'u babası I. Murad'a göndermeye karar vermiştir (Şahin, 1992, s. 154; Merçil, 2013, s. 272). Melek Hatun, I. Murad'ın kızı olduğu için bu görev için en uygun kişiydi ve onun ricasının Sultan üzerinde etkili olacağı umuluyordu. Taşkıran'ın ifadesiyle, “Melek Hatun, bu evlilik ile Osmanlı sarayı ile Karamanlılar arasında bir köprü vazifesi görmüştü ve şimdi bu köprü en kritik anda devreye giriyordu” (Taşkıran, 2016, s. 335). Melek Hatun'un aracılığı, evlilik diplomasisinin pratikte nasıl işlediğini gösteren en somut örneklerden biridir. Alâeddin Ali Bey'in eşini aracı olarak kullanması, onun çaresizliğinin yanı sıra, akrabalık bağlarının siyasi krizlerde nasıl bir kurtarıcı rol oynayabileceğini de göstermektedir. I. Murad, kızının ricasını reddetmekte zorlanmış ve bu durum barış görüşmelerinin başlamasını sağlamıştır. Melek Hatun'un barış görüşmelerindeki rolü, kadının Osmanlı-Karaman ilişkilerinde ne kadar etkili bir konumda olabileceğini göstermesi bakımından da dikkat çekicidir.

Melek Hatun'un aracılığıyla başlayan barış görüşmeleri sonucunda I. Murad, kızının ricasını kıramayarak Alâeddin Ali Bey'in barış teklifini kabul etmiştir. Barış şartlarına göre, Karamanoğulları aldıkları yerleri geri verecek ve bir daha Osmanlı topraklarına saldırmayacaktı (Sevim & Yücel, 1989, s. 320; Kesik, 2018, s. 356). Bu şartlar, Osmanlıların savaştan kazançlı çıktığını ve Karamanoğullarının Osmanlı üstünlüğünü kabul ettiğini göstermektedir. Uzunçarşılı (1988), barış şartlarını "Karamanoğulları, Beyşehir ve çevresindeki işgal ettikleri yerleri geri verecekler ve bundan böyle Osmanlı arazisine tecavüz etmeyeceklerdi" şeklinde özetler (s. 247). Ancak barış şartlarının ağır olmaması, I. Murad'ın kızının hatırını kırmak istememesiyle açıklanabilir. I. Murad'ın bu kararı, askerî zaferin yanı sıra, diplomatik bir zafer de kazanmasını sağlamıştır. Barış antlaşması sayesinde Osmanlılar, Anadolu'da kazandıkları toprakları koruma altına alırken, Karamanoğullarını da bir süreliğine etkisiz hale getirmiştir. Antlaşmanın ardından I. Murad, ordusuyla birlikte Rumeli'ye dönmüş ve Kosova Savaşı hazırlıklarına başlamıştır. Bu durum, Osmanlıların asıl hedefinin Rumeli olduğunu ve Anadolu'daki sorunları geçici çözümlerle idare etmeyi tercih ettiğini göstermektedir.

Savaşın gelişimiyle ilgili olarak kaynaklarda farklı anlatımlar bulunmaktadır. Osmanlı kronikleri, savaşı Osmanlıların kesin zaferi olarak tasvir ederken, Karaman kaynakları daha farklı bir tablo çizmektedir. Neşrî (1987), savaşın sonucunu "Allah'ın yardımıyla Osmanlı ordusu büyük bir zafer kazandı ve Karaman ordusu tamamen bozguna uğradı" şeklinde anlatır (s. 248). İbn Kemal (2014) de benzer bir üslupla zaferin büyüklüğünü vurgular. Buna karşılık Şikârî (2005), savaşın sonucunu Karaman perspektifinden şöyle anlatır: "Alâeddin Ali Bey, düşmanın hilesiyle bozguna uğradı, ancak kısa sürede yeniden toparlanarak mücadeleye devam etti" (s. 148). Emecen'in (2017) değerlendirmesine göre, "bu farklı anlatımlar, iki farklı tarih yazım geleneğinin aynı olayı nasıl farklı şekillerde yorumlayabildiğini göstermesi bakımından son derece önemlidir" (s. 62). Ancak genel kabul, Osmanlıların savaşta üstünlük sağladığı ve Karamanoğullarının ağır bir yenilgi aldığı yönündedir (Sümer, 2001, s. 457). Timurtaş Paşa'nın başarılı taarruzu, savaşın kaderini belirleyen en önemli an olarak kayıtlara geçmiştir. Savaşın bu şekilde sonuçlanmasında, Osmanlı ordusunun disiplin üstünlüğü ve Timurtaş Paşa gibi yetenekli bir komutanın varlığı belirleyici olmuştur.

Frenkyazısı Savaşı'nın askerî açıdan önemi, iki büyük Türk beyliğinin ilk kez meydan savaşında karşı karşıya gelmesidir. Bu savaş, Osmanlı ordusunun disiplini ve savaş taktikleri konusunda Karamanoğullarına üstünlük sağladığını göstermiştir. Emecen'in (2015) belirttiği gibi, "Osmanlıların Rumeli'de edindiği tecrübeler, Anadolu'daki Türkmen beyliklerine karşı da başarıyla uygulanabilmiştir" (s. 20). Ayrıca Timurtaş Paşa gibi yetenekli komutanların Osmanlı ordusunda bulunması, devletin askeri gücünün sadece padişahın varlığına bağlı olmadığını ortaya koymuştur (Jorga, 2005, s. 237). Bu savaş, aynı zamanda Osmanlı ordusunun lojistik kapasitesinin ne kadar yüksek olduğunu göstermesi bakımından da önemlidir. I. Murad'ın Rumeli'den Anadolu'ya hızla geçebilmesi ve ordusunu Konya önlerine kadar getirebilmesi, Osmanlıların ulaşım ve iâşe konularında ne kadar organize olduklarını kanıtlamaktadır. Uzunçarşılı (1988), bu durumu "Osmanlı ordusunun hareket kabiliyeti, dönemin diğer ordularına göre çok üstün bir seviyedeydi" sözleriyle değerlendirir (s. 248).

Savaşın bir diğer önemli yönü, diplomatik kanalların savaşın sonucunu etkilemesidir. Melek Hatun'un aracılığı, savaşın daha kanlı bir şekilde sonuçlanmasını engellemiş ve iki taraf arasında diplomatik bir çözümün bulunmasını sağlamıştır. Bu durum, Osmanlı-Karaman ilişkilerinde akrabalık bağlarının zaman zaman etkili olduğunu göstermektedir (Uzunçarşılı, 1988, s. 247). Ancak bu barışın uzun ömürlü olmadığı, I. Murad'ın Kosova'da şehit düşmesinin ardından Karamanoğullarının yeniden harekete geçtiği görülmüştür. Bu durum, akrabalık

bağlarının siyasi rekabeti önlemede ne kadar yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır. İnalçık (2015), bu konuda “akrabalık bağları, iki devlet arasındaki temel çıkar çatışmasını ortadan kaldırmaya yetmemiş, sadece çatışmaların şiddetini zaman zaman azaltmıştır” değerlendirmesini yapar (s. 61). Frenkyazısı Savaşı’ndan sonra yapılan barışın geçici olması, iki devlet arasındaki rekabetin ne kadar derin ve köklü olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Savaş sırasında Karaman ordusunun disiplinsizliği ve komuta zafiyeti, yenilginin en önemli nedenleri arasında yer almaktadır. Karaman ordusunun aşiret kuvvetlerine dayalı yapısı, ordunun savaş düzenini korumasını zorlaştırmış ve Timurtaş Paşa’nın ani taarruzu karşısında çözülmesine neden olmuştur. Sümer (2001), Karaman ordusunun bu zafiyetini “Karamanoğulları ordusu, bireysel cesaret bakımından üstün olmakla birlikte, disiplinli bir ordu karşısında manevra kabiliyeti ve dayanıklılık açısından yetersiz kalıyordu” şeklinde değerlendirir (s. 457). Osmanlı ordusunun ise tam tersine, disiplinli yapısı sayesinde savaş düzenini koruyabilmiş ve Timurtaş Paşa’nın taarruzunu destekleyebilmiştir. İki ordu arasındaki bu teşkilat farkı, savaşın sonucunu belirleyen en temel faktör olmuştur. Osmanlı ordusundaki yeniçerilerin varlığı, düzenli maaş alan profesyonel askerler olmaları nedeniyle, savaşın en kritik anında bile disiplinlerini koruyabilmelerini sağlamıştır. Buna karşılık Karaman ordusundaki aşiret kuvvetleri, savaşın gidişatı kötüleştğinde dağılma eğilimi göstermişlerdir. Frenkyazısı Savaşı, aynı zamanda Osmanlı ordusunun psikolojik üstünlüğünü de ortaya koymuştur. I. Murad’ın bizzat komuta ettiği ordu, padişahın varlığıyla manevi bir güç kazanmıştır. Ayrıca Osmanlı ordusunun Rumeli’de kazandığı zaferler, askerlerin kendine olan güvenini artırmıştır. Karaman ordusunda ise Alâeddin Ali Bey’in kaçıışı, ordunun moralinin bozulmasına ve direncin kırılmasına yol açmıştır (Kesik, 2018, s. 356). Bu durum, komutanın ordusu üzerindeki etkisinin ne kadar önemli olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Alâeddin Ali Bey’in kaçıışı, sadece askerî bir hata değil, aynı zamanda Karamanoğullarının prestijine de büyük bir darbe vurmuştur. Bu prestij kaybı, Karamanoğullarının Anadolu’daki itibarını sarsmış ve daha önce onlara yakın duran bazı Türkmen unsurlarının Osmanlılara meyletmesine yol açmıştır.

Savaşın ardından yaşanan gelişmeler, Frenkyazısı Savaşı’nın sonuçlarının ne kadar geçici olduğunu göstermektedir. I. Murad’ın 1389’da Kosova’da şehit düşmesi, Alâeddin Ali Bey’e yeni bir fırsat sunmuş ve o da Osmanlı tahtında yaşanan karışıklıklardan yararlanarak harekete geçmiştir (İnalçık, 2015, s. 61). Bu durum, Frenkyazısı Savaşı’nın kesin bir çözüm getirmediğini, sadece iki taraf arasındaki mücadelenin bir aşamasını oluşturduğunu göstermektedir. Nitekim 1398’deki Akçay Muharebesi’nde Alâeddin Ali Bey öldürülmüş ve Karamanoğulları toprakları büyük ölçüde Osmanlı hâkimiyetine girmiştir (Uzunçarşılı, 1988, s. 295-297). Frenkyazısı Savaşı, bu nihai çözümün habercisi olması bakımından tarihteki yerini almıştır. Osmanlıların Anadolu’da siyasi birliği sağlama sürecinde önemli bir kilometre taşı olan bu savaş, iki büyük Türk beyliği arasındaki güç dengesinin Osmanlılar lehine değişmesini sağlamıştır.

Sonuç olarak, Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı ordusunun üstünlüğüyle sonuçlanmış, Alâeddin Ali Bey kaçarak canını kurtarmış, ancak daha sonra eşi Melek Hatun’un aracılığıyla barış yapmak zorunda kalmıştır. Savaşın gelişimi, Osmanlı ordusunun disiplinli yapısının, Timurtaş Paşa gibi yetenekli komutanların varlığının ve etkili bir diplomatik mekanizmanın bir araya gelmesiyle şekillenmiştir. Karaman ordusunun aşiret kuvvetlerine dayalı yapısı, disiplinsizliği ve Alâeddin Ali Bey’in komuta zafiyeti, yenilginin başlıca nedenleri olmuştur. Melek Hatun’un aracılığıyla sağlanan barış, savaşın daha kanlı bir şekilde sonuçlanmasını engellemiş olsa da iki devlet

arasındaki temel çıkar çatışmasını ortadan kaldırmaya yetmemiştir. Bu nedenle Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı-Karaman mücadelesinde Osmanlıların askerî üstünlüğünü ortaya koyan ilk büyük çatışma olması bakımından önemlidir, ancak bu mücadeleyi sona erdiren kesin bir çözüm olmamıştır. Savaşın ardından yaşanan gelişmeler, Osmanlı-Karaman rekabetinin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğinin habercisi olmuş ve nihayetinde bu rekabet Karamanoğullarının siyasi varlığına son veren daha büyük çatışmalara zemin hazırlamıştır.

Sonuç ve Değerlendirme

Frenkyazısı Savaşı (1386-1387), Osmanlı-Karaman ilişkilerinde önemli bir dönüm noktası olmuş ve Anadolu'nun siyasi geleceğini belirleyen kritik olaylardan biri olarak tarihteki yerini almıştır. Bu savaş, iki büyük Türk beyliğinin Anadolu hâkimiyeti mücadelesinde ilk büyük meydan savaşı olması bakımından özel bir yere sahiptir. Savaşın sonucunda Osmanlılar askerî üstünlüklerini ortaya koymuş, Karamanoğulları ise ağır bir yenilgi alarak Osmanlı üstünlüğünü kabul etmek zorunda kalmıştır. Ancak barış şartlarının nispeten hafif olması, sorunun kalıcı olarak çözülmesini engellemiş ve ilerleyen yıllarda çatışmaların devam etmesine yol açmıştır. Emecen'in ifadesiyle, bu savaş "*Osmanlı tarihinin kaynaklara dayalı ilk büyük meydan savaşı anlatımı*" olması bakımından ayrı bir öneme sahiptir ve "*Osmanlı tarafının piyadeye dayalı gücü ve sistemi ile klasik Türkmen savaş taktikleri arasındaki farklılaşmanın ortaya çıkışı*" açısından büyük önem taşımaktadır (Emecen, 2017, s. 57-58).

Savaşın en önemli sonuçlarından biri, Osmanlıların Anadolu'daki nüfuzunu artırmasıdır. Frenkyazısı Savaşı'ndan sonra Osmanlılar, Anadolu beylikleri üzerindeki baskılarını artırmış ve bölgedeki siyasi dengeleri kendi lehlerine çevirmişlerdir. Özellikle Germiyanogulları ve Hamidoğulları gibi beyliklerin Osmanlılara yakınlaşması, Karamanoğullarını daha da yalnızlaştırmıştır (Varlık, 1974, s. 58). Bu durum, Osmanlıların Anadolu'da siyasi birliği sağlama hedefine bir adım daha yaklaşmasını sağlamıştır. Uzunçarşılı'nın belirttiği gibi, "*Frenkyazısı zaferi, Osmanlıların Anadolu'daki ilerleyişinde bir dönüm noktası olmuş ve diğer beylikler üzerinde caydırıcı bir etki yapmıştır*" (Uzunçarşılı, 1988, s. 248). Bu caydırıcılık, önümüzdeki yıllarda Osmanlıların Anadolu'daki genişlemesini kolaylaştıran en önemli faktörlerden biri haline gelmiştir. Savaşın hemen ardından Germiyanogulları ve Hamidoğulları gibi beyliklerin Osmanlılarla daha sıkı ilişkiler kurmaya başlaması, Osmanlıların Anadolu'daki diplomatik üstünlüğünü de pekiştirmiştir. Frenkyazısı Savaşı'nın bir diğer önemli sonucu, Osmanlı ordusunun disiplin ve savaş kabiliyetinin kurumsal bir kimlikle ortaya çıkmasıdır. Timurtaş Paşa gibi yetenekli komutanların varlığı, Osmanlı ordusunun sadece padişahın liderliğine bağlı olmadığını, nitelikli komutanlar sayesinde de başarılı operasyonlar gerçekleştirebildiğini göstermiştir (Jorga, 2005, s. 238). Emecen'in ifadesiyle, "*Timurtaş Paşa, özellikle Anadolu'daki fetih hareketlerinde etkin rol oynamış ve Frenkyazısı Savaşı onun askerî kariyerinde bir dönüm noktası olmuştur*" (Emecen, 2012, s. 185). Bu durum, Osmanlıların ilerleyen yıllarda daha büyük askerî başarılar elde etmesinin alt yapısını oluşturmuştur. Osmanlı ordusunun Frenkyazısı'nda sergilediği disiplinli yapı, piyade ağırlıklı savaş düzeni ve ani taarruz kabiliyeti, ilerleyen yıllarda Yıldırım Bayezid dönemindeki büyük seferlerin de temelini oluşturmuştur. Emecen, bu süreci "*Osmanlıların Rumeli'de edindiği tecrübeler, Anadolu'daki Türkmen beyliklerine karşı da başarıyla uygulanabilmiştir*" sözleriyle değerlendirmektedir (Emecen, 2015, s. 20). Bu tecrübe aktarımı, Osmanlı ordusunun hem doğuda hem batıda aynı disiplin ve taktik üstünlüğünü sergileyebilmesini sağlamıştır. Savaşın Karamanoğulları açısından en önemli sonucu, beyliğin prestij kaybına uğraması olmuştur. Alâeddin Ali Bey'in savaş meydanından kaçarak Konya Kalesi'ne sığınması ve ardından eşi aracılığıyla barış

istemek zorunda kalması, Karamanoğullarının Anadolu'daki itibarını zedelemiştir (Sümer, 2001, s. 457). Sümer'in belirttiği gibi, *“Alâeddin Ali Bey'in yenilgisi, Karamanoğullarının Anadolu'daki liderlik iddiasını zayıflatmış ve onların prestijine büyük bir darbe vurmuştur”* (Sümer, 2001, s. 457). Bu durum, daha önce Karamanoğullarına yakın duran bazı Türkmen unsurlarının Osmanlılara meyletmesine yol açmıştır. Karamanoğullarının bu prestij kaybı, sadece askerî bir yenilgiden ibaret değildi; aynı zamanda onların Selçuklu mirasının varisi olma iddiasının da sorgulanmasına yol açmıştır. Kendilerini Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlayıcısı olarak gören Karamanoğullarının bir Osmanlı ordusu karşısında bu şekilde yenilgiye uğraması, Anadolu Türkmen beylikleri nezdinde Osmanlıların meşruiyetini artıran bir faktör olmuştur.

Frenkyazısı Savaşı'nın diplomatik boyutu da dikkate değerdir. Melek Hatun'un aracılığıyla sağlanan barış, Osmanlı-Karaman ilişkilerinde akrabalık bağlarının zaman zaman etkili olduğunu göstermiştir. Taşkıran'ın ifadesiyle, *“Melek Hatun'un bu evlilik ile Osmanlı sarayı ile Karamanlılar arasında bir köprü vazifesi görmesi, kriz anında barışın sağlanmasında belirleyici olmuştur”* (Taşkıran, 2016, s. 335). Ancak bu barışın uzun ömürlü olmaması, akrabalık bağlarının siyasi rekabeti önlemede yetersiz kaldığını ortaya koymuştur. İnalçık, bu konuda *“akrabalık bağları, iki devlet arasındaki temel çıkar çatışmasını ortadan kaldırmaya yetmemiş, sadece çatışmaların şiddetini zaman zaman azaltmıştır”* değerlendirmesini yapar (İnalçık, 2015, s. 61). I. Murad'ın 1389'da Kosova Savaşı'nda şehit düşmesinden sonra Karamanoğullarının yeniden harekete geçmesi, barışın geçici bir çözüm olduğunu göstermiştir. Alâeddin Ali Bey'in bu fırsatı değerlendirerek yeniden Osmanlı topraklarına saldırması, akrabalık bağlarının siyasi rekabet karşısında ne kadar zayıf kaldığını kanıtlamıştır. Bu durum, Osmanlıların ilerleyen yıllarda Karamanoğulları sorununu çözmek için daha sert yöntemlere başvurmalarının da gerekçesini oluşturmuştur.

Savaşın uzun vadeli sonuçları arasında, Osmanlıların Anadolu politikasının şekillenmesinde oynadığı rol de önemlidir. Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı yöneticilerine Karamanoğulları sorununun ancak kesin bir askerî zaferle çözülebileceğini göstermiştir. Bu deneyim, Yıldırım Bayezid'in Karamanoğullarına karşı daha sert bir politika izlemesinde etkili olmuştur (Uzunçarşılı, 1988, s. 295-297). Nitekim 1398'deki Akçay Muharebesi'nde Alâeddin Ali Bey öldürülmüş ve Karamanoğulları toprakları büyük ölçüde Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Bu nihai çözüm, Frenkyazısı Savaşı'nın bir devamı niteliğindedir ve Osmanlıların Anadolu'daki siyasi birliği sağlama hedefine ulaşmasında kritik bir adım olmuştur. Frenkyazısı Savaşı'nın sağladığı askerî üstünlük ve prestij, bu nihai çözümün zeminini hazırlamıştır. Alâeddin Ali Bey'in ölümüyle birlikte Karamanoğulları artık Osmanlılar karşısında eski gücüne kavuşamamış ve Anadolu'daki liderlik iddiasını tamamen kaybetmiştir.

Frenkyazısı Savaşı, Anadolu beylikleri arasındaki ittifak ağlarının işlevselliğini de tartışmaya açmıştır. Batı Anadolu beyliklerinin Karamanoğullarına yeterli desteği vermemesi, bu beyliklerin Osmanlı karşısında birlikte hareket etme kapasitelerinin sınırlı olduğunu göstermiştir. Bu durum, Osmanlıların Anadolu'daki ilerleyişini kolaylaştıran faktörlerden biri olmuştur. Frenkyazısı Savaşı'nda Karamanoğullarına destek vermeyen beylikler, ilerleyen yıllarda sırasıyla Osmanlı hâkimiyetine girmiş ve Anadolu'da siyasi birlik süreci hızlanmıştır. Bu beyliklerin Osmanlı karşısında ortak bir cephe oluşturamaması, aralarındaki tarihsel rekabetlerin ve çıkar çatışmalarının bir sonucuydu. Karamanoğullarının Anadolu'nun en güçlü beyliği olmasına rağmen, diğer beylikleri arkasına alamaması, onların diplomatik becerilerinin de sınırlı olduğunu göstermektedir.

Bu çalışma, ayrıca göstermiştir ki, Frenkyazısı Savaşı üzerine yapılacak daha ileri araştırmalar, özellikle Şikârî'nin Karamannâme'sinin diğer nüshalarının karşılaştırılması ve dönemin Akdeniz ticareti bağlamında Karamanlıların uluslararası ilişkilerinin daha derinlemesine incelenmesi yoluyla literatüre önemli katkılar sunabilecektir. Tekindağ'ın Gorigos Seferi üzerine yaptığı çalışma, bu alanda yapılacak araştırmalar için önemli bir başlangıç noktasıdır. Ayrıca, savaşın Balkanlar'daki yansımaları ve I. Murad'ın Kosova Savaşı öncesindeki stratejik hesapları içinde Frenkyazısı'nın yeri, yeni çalışmalarla aydınlatılmayı bekleyen konulardır. Osmanlı arşiv belgeleri arasında bu savaşa dair henüz keşfedilmemiş kayıtların bulunma ihtimali, gelecekteki araştırmalar için önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Taşkıran'ın "*Karamanlı Sarayında Bir Osmanlı: Melek Hatun*" çalışması, akrabalık bağlarının iki devlet arasındaki diplomatik ilişkilerdeki rolünü anlamak açısından önemli bir başlangıç noktasıdır. Benzer şekilde, Karamanoğullarının Memlûk Sultanlığı, Kıbrıs Krallığı ve Venedik'le olan ilişkilerinin daha ayrıntılı incelenmesi, Frenkyazısı Savaşı'nın uluslararası boyutunu daha iyi anlamamıza yardımcı olacaktır. Nihayetinde ise Frenkyazısı Savaşı, Osmanlı-Karaman mücadelesinde önemli bir aşamayı temsil etmektedir. Bu savaş, Osmanlıların askerî üstünlüğünü ortaya koymakla birlikte, Karamanoğullarının varlığını sürdürmesine izin vermiştir. Savaşın hemen ardından yapılan barış, iki taraf arasındaki rekabeti sona erdirmemiş, aksine ilerleyen yıllarda daha şiddetli çatışmaların yaşanmasına zemin hazırlamıştır. Frenkyazısı Savaşı, Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması sürecinde önemli bir kilometre taşı olarak tarihteki yerini almıştır. Osmanlıların bu savaşta elde ettiği askerî başarı, sadece Karamanoğulları üzerinde değil, tüm Anadolu beylikleri üzerinde psikolojik bir üstünlük tesis etmiş ve Osmanlıların Anadolu'daki liderlik konumunu pekiştirmiştir. Bu başarı, Osmanlı ordusunun disiplinli yapısının, yetenekli komutanlarının ve etkili lojistik kapasitesinin bir ürünüydü. Ancak savaşın kesin bir çözüm getirmemesi, iki devlet arasındaki rekabetin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğinin habercisi olmuştur. Bu nedenle Frenkyazısı Savaşı, iki beylik arasındaki mücadelenin sadece bir aşaması olarak değerlendirilmeli ve bu mücadelenin nihai çözümü için 1398 Akçay Muharebesi'ni beklemek gerektiği unutulmamalıdır. Bu çalışma, Frenkyazısı Savaşı'nın sadece askerî bir çatışma olmadığını, aynı zamanda karmaşık bir diplomatik sürecin, derin bir siyasi rekabetin ve iki farklı askerî geleneğin karşılaşmasının ürünü olduğunu ortaya koymayı amaçlamıştır.

Kaynakça

- Âşıkpaşazâde. (1970). *Âşık Paşazade tarihi*. (Haz. A. Atsız). Ankara: M.E.B. Yayınları.
- Emecen, F. M. (2012). "Timurtaş Paşa". *DİA*, XXXI, Ankara: TDV Yayınları. s. 185-186.
- Emecen, F. M. (2015). *Osmanlı Klasik Çağında Savaş: Taktikler ve Ateşli Silahlar İlk Osmanlı Savaşları ve Taktikleri*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Emecen, F. M. (2017). "Osmanlı Tarihinin İlk Büyük Savaş Anlatımı: Osmanlılarla Karamanlılar Arasındaki Frenkyazısı Muharebesi (1386/1387)". *Osmanlı Araştırmaları*, 49 (49), s. 57-88.
- İbn Kemal. (2014). *Tevârih-i Âl-i Osman, III. Defter* (Haz. A. Satun). İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- İdris-i Bitlisî. (2008). *Heşt Bihişt*. (Haz. M. Karataş, S. Kaya & Y. Baş). İstanbul: Betav Yayınları.
- İnalçık, H. (2015). *Devlet-i Aliyye: Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar*. I. İstanbul:

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

- Jorga, N. (2005). *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi. I.* (Çev. N. Epçeli). İstanbul: Yeditepe Yayınevi.
- Kesik, M. (2018). *Anadolu Türk Beylikleri*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınevi.
- Merçil, E. (2013). *Müslüman-Türk Devletleri Tarihi*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.
- Müneccimbaşı Ahmed b. Lütfullah. (1995). *Câmiu'd-Düvel*. (Haz. A. Öngül). İstanbul: Akademi Kitabevi.
- Neşrî, M. (1987). *Kitâb-ı Cihannüma*. (Haz. R. Unat & M. A. Köymen). Ankara: TTK Yay.
- Sevim, A., & Yücel, Y. (1989). *Türkiye Tarihi: Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi*. Ankara: TTK Yay.
- Sümer, F. (2001). "Karamanoğulları". *DİA*. XXIV. Ankara: TDV Yay. ss. 454-460.
- Şahin, İ. (1992). "Kuruluştan Fetret Devrine Kadar Osmanlı Siyasi Tarihi". *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi. X*. İstanbul: Çağ Yayınları. s. 134-165.
- Şikârî. (2005). *Karamannâme (Zamanın kahramanı Karamanîler'in tarihi)*. (Haz. N. Sakaoğlu). Karaman: Karaman Valiliği Yay.
- Taşkıran, H. (2016). "Karamanlı Sarayında Bir Osmanlı: Melek Hatun". *TİDSAD*. 3 (6), s. 329-338.
- Taşkıran, H. (2016b). "Karamanoğullarında Veraset Sistemi ve İktidar Mücadeleleri". *Tarih Okulu Dergisi*, 9 (15), s. 381-399.
- Tekindağ, M. C. (1954). Karamanlılar'ın Gorigos Seferi (1367). *Tarih Dergisi*, 6 (9), 161-174.
- Tekindağ, Ş. (1977). "Karamanlılar", *İA*, VIII, İstanbul: MEB Yay. s. 317-330.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988). *Büyük Osmanlı Tarihi. I*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Varlık, M. Ç. (1974). *Germiyan-oğulları tarihi (1300-1429)*. Ankara: Sevinç Matbaası.